

– Vi har skipsteknologien klar for ny tareindustri

For Møre Maritime er FoU krystallkula som hjelper dem å se inn i framtiden. I samarbeid med SINTEF Ocean spår de tare dyrking som en viktig vekstnæring og har allerede utviklet et spesialtilpasset fartøykonsept.

Ser i krystallkula: Per Olav Blikås (MacGregor Norway), Jarl Gjønnes (Orkel), Vidar Johnsen (Møre Maritime), Brage Mo (SINTEF Ocean), Asle Tomren (Polyform), Tord Hauge Nilsen (NTNU). I knestående foran; Eivind Lona (SINTEF Ocean), Leif Magne Sunde (SINTEF Ocean).
Foto: Møre Maritime

Prosjektet inkluderer også NTNU og syv andre relevante aktører innen maritim næring og er snart fullført etter tre års innsats. I dag dyrkes tare i beskjedne mengder, men regnes som en verdifull ressurs og potensialet for en ny og voksende industri er stort. Råvaren fra havet er likevel ressurskrevende og lite lønnsom å produsere og det skal løses ved hjelp av et unikt fartøyskonsept.

– Magefølelsen sier at dette kan bli en stor næring om ti til femten år. Da trengs det avanserte fartøy og ny teknologi, sier Svein Knudtzon Waagbø, daglig leder i Møre Maritime.

– Vi startet opp i 2003 og har ambisjoner om å være det beste skipstekniske konsulentfirmaet innen oppdrettsfartøy, og har de samme ambisjonene innen tare. Det er et område vi vil kunne, og ha et foretrukket skipsdesign klart når markedet er modent for det.

Fremtidsfokus

Det Kristiansund-baserte firmaet har spesialisert seg på brønnbåter og servicefartøy for havbruksnæringen. Tidligere samarbeid med SINTEF beskriver den daglige lederen som særdeles vellykket, og har gitt bedriften solid konkurransefortrinn innen blant annet servicebåter. For

– Vi har hatt særdeles stor nytte av det. Jeg vil gå så langt som å si at vi ikke hadde eksistert i dag uten FoU-satsingen vi har hatt. Vår strategi er å til enhver tid være med på minst ett FoU-prosjekt, vi er ikke i posisjon til å gjøre noe slikt på egenhånd. Samtidig legger vi ned en egeninnsats vi ikke får betalt for, så vi er avhengige av å tjene penger kommersielt samtidig, sier Waagbø.

Visjonært samarbeid

Tare-prosjektet gjennomføres med 8,7 millioner i støtte fra Forskningsrådet.

– Vår visjon er å bidra til å realisere industriell tare dyrking og norsk havindustri. På veien får vi et veldig viktig nettverk. Sammen med andre aktører som rederier, teknologi- og brukerbedrifter er vi med å utvikle selve arbeidet forskningsmiljøet gjør. Samarbeidet løfter oss til et nytt nivå.

Magefølelsen sier at dette kan bli en stor næring om ti til femten år. Da trengs det avanserte fartøy og ny teknologi

Svein Knudtzon Waagbø

Første spesialfartøy for høsting av villtare er allerede ferdigbygd, men enda mer avanserte fartøy for å høste dyrket tare er på trappene.

– Fartøyene har et modulbasert system som gjør at de gradvis kan rigges om etter sesong. For å få forretning i det må det også ha alternative bruksområder.

Gode vekstbetingelser

Ifølge SINTEF Ocean kan tare benyttes som råstoff for mange ulike produkter som mat, fôr, farmasøytiske produkter, biokjemikalier, gjødsel og bioenergi. Tare har potensiale til å erstatte en rekke produkter basert på fossile råstoff og kan benyttes til karbonfangst og resirkulere næringsstoffer fra fiskeoppdrettsanlegg. Instituttet er også med i et forskningsprosjekt som skal belyse mulighetene for produktutvikling av dyrkede alger ytterligere.

Et avansert spesialfartøy for fremtidig tareindustri er på tegnebordet (illustrasjon ved Thorup Design).

– Det er svært gode vekstbetingelser langs norskekysten, men per i dag er det ikke lønnsomt å drive. En av årsakene er at eksisterende anleggsdesign og høstemetoder medfører mye manuelt arbeid. Fartøyene vi utvikler vil med høy grad av mekanisering og automatisering kunne håndtere store volum til lave driftskostnader, og legge fundament for en industriell

oppskalering av tare dyrking, sier prosjektleder Eivind Lona fra SINTEF Ocean.

Lona mener dette prosjektet gir mulighet til de ulike bedriftspartnerne å posisjonere og profilere seg mot en gryende næring.

– Vi har startet en modning av industrielle produksjonsprosesser. Det vil bli behov for en rekke produkter og løsninger knyttet opp mot håndtering og kvalitetsbevaring av tare, og vi kan tilby fartøykonsept til en industri når den er klar.

Tare kan benyttes som råstoff for mange ulike produkter som mat, fôr, farmasøytiske produkter, biokjemikalier, gjødsel og bioenergi.
Foto: Sintef